

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání**

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu	9
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
4	Organizace vzdělávání	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu	19
5.1	Zaměření školy	19
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	19
5.3	Metody a formy vzdělávání	20
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	21
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	22
6	Vzdělávací obsah	23
6.1	Integrované bloky	23
6.1.1	Podzim	23
6.1.2	Zima	73
6.1.3	Jaro	80
6.1.4	Léto	84
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	87
6.3	Dílčí projekty a programy	88
7	System evaluace	89

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: "Řekni mi a já to zapomenu, ukaž mi a já si zapamatuji, nech mne to udělat a já to pochopím." (čínské přísloví)

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Sportovní základní škola a mateřská škola Človíček s.r.o.

SÍDLO ŠKOLY:

Chocerady 367

257 24 Chocerady

KONTAKTY:

- **e-mail:** petra.rybackova@sportovniszkoly.cz
- **web:** <http://www.sportovniszkoly.cz>

REDIZO: 691001995

IČO: 24723649

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Petra Rybáčková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Petra Rybáčková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Sportovní ZŠ a MŠ Človíček, s.r.o.

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Chocerady 367

257 24 Chocerady

KONTAKTY:

- **zřizovatel** : radim.skalicky@sportovniszkoly.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9.2024

VERZE ŠVP: 2

ČÍSLO JEDNACÍ: SZŠMŠČ/D/2023/37

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 26. 8. 2024

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 22. 8. 2024

.....

ředitel školy
Mgr. Petra Rybáčková

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: Kapacita mateřské školy je 50 dětí, tzn. 2 třídy po 25 dětech.

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 4

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Sportovní ZŠ a MŠ Človíček se nachází na Praze 10 - v Hostivaři, v blízkém okolí hostivařského lesoparku, kde se nachází Hostivařská přehrada. V blízkém lesoparku máme možnost využívat velké množství dětských herních prvků, altánů a laviček.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Sportovní ZŠ a MŠ Človíček se nachází v Praze - Hostivaři v blízkosti vstupu do hostivařského lesoparku, v ulici Kunická 1568/2. Budova se skládá z přízemí a prvního patra. V prvním patře se nachází základní škola - 1. stupeň a v přízemí se nachází 2 třídy mateřské školy, jídelna-výdejna. Maximální kapacita každé třídy je 25 dětí. Obě třídy jsou s celodenním provozem.

Škola má své vlastní parkoviště, má bezbariérový přístup. Každá třída je vybavena interaktivní tabulí nebo televizí. Mimo zmíněné je každá třída rozdělená na pracovní část se stolečky a židlemi, druhá část třídy je zaměřená na sportovní aktivity. V každé třídě se nachází herní prvky - kruhy, lana, žebřiny a lavičky. K jedné ze tříd je přilehlé kryté sportovní hřiště s tartanovým povrchem, které využíváme nejen na běžné cvičení, ale i odpolední kroužky. Tímto stanem mají děti možnost vyběhnout na školní zahradu, která je vybavená dětskými prvky - houpačkami, dřevěnou lodí s klouzačkou, lanovým centrem, pískovištěm a dřevěným domečkem.

K budově školky též patří zahrádka, kde děti pěstují jahody, rajčata, okurky, saláty, rozmarýn, rybíz, maliny a jiné dobroty.

V mateřské škole jsou 2 oddělení, rozlišené barevně dle dveří:

- **Oranžové dveře** = třída Berušek, kde se nachází děti ve věku od 2 - 4 let;
- v druhé třídě = **zelené dveře** = třída Žabiček, kde se nachází děti ve věku od 4 let + - předškolní děti.

Dopravní dostupnost Školy:

Do školy je dobrá dopravní dostupnost. Rodiče mají možnost přivést dítě až před školu autem, kde mají možnost zaparkovat. Kromě tohoto pak Žáci mohou cestovat do školy tramvají č. 22 nebo 26 na zastávku Hostivařská, popř. autobusem č. 175 na zastávku K Lesoparku (na znamení).

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola disponuje dostatečně velkými prostory, jejichž prostorové uspořádání vyhovuje všem skupinovými i individuálním činnostem dětí. Každá třída se skládá z herní a pracovní části.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné a bezpečné.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věkům. Vše je průběžně obnovováno, doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hryčky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy. Herna slouží zároveň i jako ložnice a je vybavena kobercem.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje kryté sportoviště s tartanovým povrchem, které se dá otevřít a děti mají též možnost využívat školní zahradu, která je vybavená tak, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní a venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, dle předpisů. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů, nápojí, děti mají ve třídě k dispozici dostatek tekutin. Děti se učí samoobsluze a správným návykům.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však flexibilní, aby umožňoval organizační činnosti v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. V případě letních měsíců se snažíme převést veškeré aktivity do blízkého lesoparku.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradní, školním pozemku, lesoparku, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity spánku a odpočinku jednotlivých dětí. V případě předškolních dětí je nabízen dětem klidný program namísto odpočinku na lůžku, popř. různé pracovní listy, práce s PC (program proškoly.cz).

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Dbáme na dostatek pohybu, který je vyvážen různými relaxačními cviky.

3.3 Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově příchozí dítě má možnost postupné adaptace.

Učitelé respektují potřeby dětí, reagují na ně, napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou zatěžovány spěchem či chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.

Děti v mateřské škole učíme pravidlům soužití a dodržování potřebného řádu ve škole, nicméně snažíme se tyto povinnosti vyvážit volností a osobní svobodou dětí.

Děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny, třída funguje na kamarádkém principu, kde jsou děti spokojené.

Děti jsou ze strany učitelek vedeny k rozvoji komunikačních dovedností, paní učitelky jsou přímé, vstřícné, empatické a naslouchají všem dětem, jejich problémům. Škola nepodporuje nezdravou soutěživost mezi dětmi.

Vzdělávací nabídka odpovídá věkovému složení tříd a potřebám dětí ve třídě tak, aby dítě pochopilo téma, bylo pro něj přiměřeně náročné a prakticky využitelné. Vedeme děti k aktivní spoluúčasti a podporujeme dítě v samostatném rozhodování,

Paní učitelky podporují děti v jejich samostatných aktivitách, oceňují a vyhodnocují jejich konkrétní projevy a výkony. Reagují pozitivním oceněním za snahu.

Ve vztazích mezi dospělými, dětmi i mezi sebou navzájem se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Děti vědí, že se na paní učitelky mohou spolehnout.

Učitel se věnuje neformálním vztahům ve třídě, snaží se vždy situaci dítěte popsat, aby vědělo, proč se co dělat nemá, zapojit do řešení emoce a předcházet tak sociálně patologickým jevům.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný a to tak, aby umožňoval reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Jedenkrát týdně jezdíme s dětmi plavat, každá učitelka je trenérkou atletické přípravy, děti vedeme všeobecnou přípravou.

Učitelé se dětem a jejich vzdělávání věnují naplno, vymýšlí pro ně spoustu aktivit - ať už logických, sportovních či různé hádanky aj.

V každé třídě mají děti dostatek zázemí pro to, aby měly klid samy pro sebe, kde by se cítily bezpečně.

Při vstupu do školy dítě prochází adaptačním režimem, který je vždy individuálně přizpůsobený konkrétnímu dítěti.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, by ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro to, aby mohly být děti vzdělávány individuálně, skupinově i frontálně.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí.

Činnosti paní učitelky plánují s ohledem na věkové a individuální vzdělávací činnosti, jejich možnosti s přihlédnutím k jejich potřebám a zájmům.

Věcné vybavení prostředí je dostatečně a kvalitní, k dispozici na třídě po celou dobu vzdělávacích aktivit, k dispozici jsou sportovní pomůcky dětem během celého dne.

Ve škole jsou 2 třídy po 25 dětech, nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Usilujeme o spojení volnosti a řádu, který je nezbytný pro zdravý vývoj dítěte předškolního věku, proto je vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen informační systém a to jak uvnitř mateřské školy, tak i v komunikaci s rodiči, kde kromě osobní komunikace se hodně s rodiči komunikuje prostřednictvím e-mailu, zasílají se jim týdně přehledy o tom, co se v následujícím týdnu bude dělat.

Mezi zaměstnanci panuje vzájemná důvěra a tolerance, paní učitelky se zapojují do řízení mateřské školy, ponechává se jim dostatek pravomocí a dbáme na jejich názor.

Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, ve velké míře spolupracujeme s rodiči. Rodiče bereme jako partnery pro výchovu a vzdělávání dítěte, takže spolupráce je nesmírně důležitá.

Plánování pedagogické práce je funkční, využívá zpětnou vazbu.

Ředitel vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Kromě spolupráce se zřizovatelem spolupracujeme s naší základní školou a jejími učiteli, spolupracujeme s klinickou logopedkou Mgr. Hanou Jirsovou. Při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů spolupracujeme s PPP Praha 10.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popř. si kvalifikaci doplňují.

Pedagogický tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel a na základě otevřené komunikace.

Každý pedagogický pracovník se sebevzdělává, vyhledává si aktivně školení, které by chtěl absolvovat.

Ředitel podporuje profesní kompetence všech pedagogů, vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Služby učitelů jsou organizovány tak, aby docházelo k většímu překrývání a tím pádem k větší individuální práci s dětmi.

Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno více než 2 a půl hodinami.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem.

Škola nabízí spolupráci s klinickou logopedkou Mgr. Hanou Jirsovou, která do mateřské školy pravidelně dochází a pracuje s dětmi individuálně během denních aktivit. Zároveň je velkou oporou učitelům.

Pedagogický sbor školy tvoří 4 učitelky a ředitelka. Nepedagogický personál tvoří 1 pracovnice školní jídelny-výdejny.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče se účastní různých programů (např. šerpování předškoláků, sportovní závody, aj.) Jsou pravidelně o děti v MŠ dostatečně informováni prostřednictvím osobního rozhovoru, nástěnky či e-mailem.

Učitelé pravidelně rodiče informují o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP - např. bezbariérový přístup. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte. V mateřské škole je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče klinického logopeda. Spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením, v případě potřeby s PPP Praha 10, konkr. Mgr. Darjou Kovářovou.

U dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. - 5. stupně spolupracujeme převážně s PPP Prahy 10, vytvoříme IVP, v lehčím případě vypracováváme plán pedagogické podpory.

Důležitou podmínkou úspěšného vzdělávání dětí s SVP je však úzká spolupráce mateřské školy s rodinou dítěte, citlivá komunikace a předávání informací.

Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhé jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet.

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí.

Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky z důvodu většího překrývání učitelek na třídách, děti tak mají možnost pracovat samostatně, učitelka se jim může věnovat individuálně.

Pedagogové podporují u dětí jejich zvědavost, povzbuzují je ke kladení otázek, hledání různých cest a způsobů řešení, tvořivosti a k tomu být "originální".

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze ŠPZ, se ZZ a dalšími subjekty.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve třídě "Berušek", kde jsou menší děti je zajištěna bezpečnost dětí, jsou jim znepřístupněny předměty, které by mohly bezpečnost ohrožovat. Ve třídě mají děti vytvořená srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Dětem je dán dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, mají ve třídě udělaný relaxační koutek, kde mohou odpočívat, popř. uskutečňovat zde klidové aktivity (např. četba/prohlížení knížek).

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

V šatně má každé dítě svůj botníček se skříňkou s úložným prostorem na náhradní oblečení.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí, zejm. pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek.

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách dle potřeb a volby dětí.

Učitelky uplatňují k dítěti laskavě důsledný přístup, který dítě přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola Človíček má pobočku v Kunické 1568/2, Praha 10, 102 00. V této budově je umístěna základní škola (1. - 5. ročník) a 2 třídy mateřské školy.

- **1. třída = tj. oranžová třída, tzv. BERUŠKY**

Jedná se o třídu menších dětí, kde je věkové složení dětí od 2 - 4 let. Na každé třídě působí 2 paní učitelky. Paní učitelky dbají na individuální zvláštnosti a potřeby dětí. Třída se skládá z herní části, kde mají děti k dispozici koberec, lana, kruhy, žebřiny, švédskou bednu, žíněnky a další sportovní náčiní. Ve druhé polovině třídy jsou umístěné stolečky, skříňky s hračkami, pastelkami a různými hry.

K této třídě patří krytá sportovní hala, kterou mají možnost děti využívat při cvičení či na různé pohybové hry, kroužky. Touto halou je pak možné projít na školní zahradu, která je vybavena herními prvky (např. dřevěná loď s lanovými doplňky, horolezecká stěna, domeček, houpačky, klouzačky, pískoviště).

Ke každé třídě vždy náleží šatna s úložným prostorem a ventilací a sociální zařízení, kde je umístěno 5 umyvadel, 5 toalet, 1 sprchový kout a přebalovací pult.

Škola respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, veškeré činnosti v mateřské škole jsou pohyblivé, pevně je stanovena pouze doba stravování.

Organizace dne probíhá v této třídě následovně:

- 7:00 – 8:15 scházení dětí v MŠ, spontánní činnosti, volné hry, individuální činnosti, skupinová i frontální práce s dětmi, pohybové aktivity
- 8:15 – 8:50 ranní komunitní kruh, pohybové hry a cvičení
- 8:50 – 9:10 hygiena, dopolední svačina
- 9:10 – 9:40 řízená činnost
- 9:40 – 11:40 pobyt venku (dle počasí spojený s řízenou činností dětí)
- 11:40 – 12:00 příprava na oběd, hygiena, oběd, osobní hygiena (středa odlišný čas 12:00 – 12:20)
- 12:00 – 12:30 příprava dětí na spánek, odchod dětí z MŠ po obědě

- 12:30 – 14:00 četba nebo poslech CD při odpočinku na lůžku, podle potřeby odpočinek, klidnější individuální činnosti a hry, úklid lůžkovin
 - 14:00 – 14:25 hygiena, odpolední svačinka
 - 14:30 – 16:00 vyzvedávání dětí po svačině, odpolední činnosti, volné hry dle zájmu dětí, odchod dětí domů, spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti
 - 16:00 – 17:00 kroužky dle nabídky MŠ
-
- **2. třída = tj. zelená třída, tzv. ŽABIČKY**

Jedná se o třídu starších dětí, od 4 let výše. Na třídě působí 2 pedagogičtí pracovníci. Oba dbají na individuální zvláštnosti a potřeby dětí. Třída se také skládá z herní a pracovní části. V pracovní části, kde jsou umístěny stolečky se nachází interaktivní tabule, kterou mohou používat právě předškolní děti s ohledem na jejich povinné předškolní vzdělávání. Organizace dne probíhá stejně jako ve třídě menších dětí, s menší časovou úpravou neb na oběd se děti střídají právě v této třídě. Po obědě děti pracují na pracovních listech (Kuliferda), popř. pracují na PC se zakoupeným programem pro děti Školaonline, kde mají možnost si vybrat oblast, kterou budou procvičovat (např. zvuková či obrazová paměť, atd.). Po skončení úkolů dostanou děti certifikát s informací, jak byly úspěšné.

Stejně jako na 1. třídě i zde mají děti možnost odpoledne využívat krytý stan, popř. školní zahradu.

Organizace dne probíhá v této třídě následovně:

- 7:00 – 8:15 scházení dětí v MŠ, spontánní činnosti, volné hry, individuální činnosti, skupinová i frontální práce s dětmi, pohybové aktivity
- 8:15 – 8:45 ranní komunitní kruh, pohybové hry a cvičení
- 8:45 – 9:00 hygiena, dopolední svačina
- 9:00 – 9:50 řízená činnost, předškolní příprava, hygiena, převlékání
- 9:50 – 11:50 pobyt venku (dle počasí spojený s řízenou činností dětí)
- 12:00 - 12:20 příprava na oběd, hygiena, oběd, osobní hygiena (středa změna od 12:20 oběd)
- 12:30 – 12:50 příprava dětí na spánek, odchod dětí z MŠ po obědě
- 12:50 – 14:00 četba nebo poslech CD při odpočinku na lůžku, podle potřeby odpočinek, klidnější individuální činnosti a hry, úklid lůžkoviny
- 14:00 – 14:15 hygiena, odpolední svačinka
- 14:15 – 16:00 vyzvedávání dětí po svačině, odpolední činnosti, volné hry dle zájmu dětí, odchod dětí domů, spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti

- 16:00 – 17:00 kroužky dle nabídky MŠ

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou zařazované do jednotlivých tříd především na základě věku. V případě sourozenců se individuálně domlouváme s rodiči, zda mají zájem, aby děti chodily spolu do tříd, popř. byly od sebe.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Jelikož se u nás paní učitelky překrývají více než 2 a půl hodiny denně, s dětmi tráví obě dvě celé dopoledne. Jedná se tedy o následující dopolední činnosti:

- komunitní kruh;
- cvičení;
- svačina;
- řízená činnost;
- hygiena, oblékání, pobyt venku;
- oběd.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis dětí do mateřské školy probíhá vždy v první polovině měsíce května. Ředitelka mateřské školy stanoví pod ohodě se zřizovatelem místo a termín pro vyzvednutí a podání žádosti k přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Přesný termín a kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy Človíček jsou vždy s předstihem uveřejněné na našich webových stránkách www.sportovniskoly.cz.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

V rámci jiného způsobu plnění povinnosti předškolního vzdělávání může být dítě vzděláváno následujícími způsoby:

- individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy;
- vzdělávání v přípravné třídě ZŠ a ve třídě přípravného stupně ZŠ speciální;

- vzdělávání v zahraniční škole na území ČR, ve které MŠMT povolilo plnění povinné školní docházky dle §38a Školského zákona.

Pokud má zákonný zástupce zájem o individuální vzdělávání, musí tuto skutečnost oznámit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku nebo v průběhu roku. Toto oznámení musí obsahovat:

- jméno, příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu;
- období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno;
- důvody pro individuální vzdělávání.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech, které vychází z RVP PV. Způsob a termíny ověření:

1. ověření se uskuteční po domluvě zákonných zástupců a mateřské školy na konkrétním dni (cca v měsíci listopadu);
2. náhradní termín bude domluven individuálně (konec listopadu - začátek prosince);
3. zákonný zástupce v den přezkoušení přivede dítěte do MŠ do 8:30 hodin, učitelka dítěte zapojí do spontánních i řízených činností;
4. ověřování bude probíhat převážně metodou pozorování a individuálního přístupu;
5. ověřování ukončí učitelka MŠ dle potřeby s ohledem na zájem dítěte o pobyt v MŠ, nejpozději však ve 12:00 hodin.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola Človíček je zaměřena na celkový pohybový rozvoj dětí již od raného věku. Hlavním cílem školy je integrovat sport do každodenního vzdělávání či programu dětí a to tak, aby se sport a zdravý životní styl staly přirozenou součástí jejich života.

Co se týká sportovních aktivit, dětem jsou nabízené různé aktivity v rámci odpoledních kroužků (např. atletika, fotbal, sportík, pozemní hokej, tanečky, míčové hry aj.) Každý rok jezdíme s dětmi staršími 4 let na lyžařský výcvik do Kořenova (Jizerské hory), kde máme k dispozici soukromou chatu včetně soukromé sjezdovky. V případě, že by nebyl zájem ze strany zákonných zástupců, jednáme o možné variantě dojíždění v rámci týdne do lyžařského střediska. Též s dětmi jezdíme na bruslení, ať už na veřejná kluziště, popř. na ICERINK. Pro děti zajišťujeme rehabilitaci ve formě plaveckého výcviku, kdy jezdíme 1krát týdně autobusem do Průhonic (hotel Floret). Kromě tohoto také s dětmi podnikáme různé výlety, jezdíme s nimi do blízkého okolí lesoparku na kola a odrážedla. V letních měsících s dětmi absolvujeme letní školu v přírodě, kde máme pro děti přichystaný bohatý program s výlety do okolí.

Po několika letech dovážení jídla jsme se rozhodli si zařídit svou vlastní vývařovnu, kde bychom mohli ovlivnit kvalitu potravin a chuť jídel, abychom zachovali zdravý životní styl. Potraviny jsou zajišťovány především různými farmáři, kteří zaručují kvalitu. Ke svačinkám pí kuchařka pro děti vytváří zdravé pomazánky, např. z červené řepy, kukuřice, čočky at.

Pro děti v mateřské škole zajišťujeme všestrannou péči o děti předškolního věku, navzujeme na výchovu v rodině. Zabezpečujeme vzdělávání, podporujeme rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílíme se na jeho zdravém, citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Výchovně vzdělávací proces je realizován ve vzdělávacím programu RVP PV: ŠVP Človíčekův rok.

Cílem naší školy je i nadále rozvíjet dítě/žáka všestranně dle jeho schopností a možností. Každé dítě/žáka vnímáme jako „ČLOVÍČKA“, kterému chceme pomoci růst a učit se v rámci jeho osobnosti a zároveň každý jednotlivý „ČLOVÍČEK“ je pro nás osobnost se svými potřebami, ke kterým je nutné přihlížet. I nadále chceme rozvíjet děti/žáky s ohledem na jejich individuální

schopnosti, toleranci k ostatním lidem a národnostem, respektování pravidel či posílení citové stránky osobnosti dítěte.

Cílem naší školy je vychovat z „ČLOVÍČKA“ člověka kulturního, tvořivého, komunikativního, chápajícího hodnotu zdraví a aktivně usilujícího o jeho ochranu.

Každému jedinci chceme již od mateřské školy poskytovat vzdělání, které rozvine jeho schopnosti a kultivuje jeho charakter i postoje. Také ho chceme vybavit základními znalostmi a dovednostmi, aby dokázal plnit povinnosti svobodného občana v demokratické společnosti a byl zodpovědný za své činy.

V rámci dalšího rozvoje školy bychom chtěli, aby škola byla, stejně jako dosud, kvalitní službou pro všechny děti, žáky i rodiče. Děti z mateřské školy chceme připravit na bezproblémový přechod na základní školu tak, aby adaptace probíhala zcela přirozeně a žáky základní školy chceme připravit nejen k jejich dalšímu vzdělávání, ale i k jejich následnému vstupu do praktického života.

V rámci upevňování vazeb mezi mateřskou školou a základní školou se snažíme zapojovat předškolní děti do akcí pořádaných školou a dětem tak umožnit plynulý a co nejvíce přirozený přechod do první třídy. Toto provádíme např. formou školy nanečisto, kdy se děti z mateřské školy mají možnost stát na pár hodin již "školáky". Zároveň vytváříme takové prostředí, ve kterém panuje přátelská atmosféra plná důvěry, pozitivních sociálních vztahů a pro zákonné zástupce chceme být i nadále jistotou kvalitní péče a vzdělávání, ve které budou chtít i v dalších letech pokračovat.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Ve vzdělávání dětí předškolního věku v naší mateřské škole uplatňujeme ve všech činnostech a situacích formu spontánní a řízených aktivit. Specifickou formu představuje didakticky cílená činnost, ve které učitelka naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení za aktivní účasti dítěte. Všechny činnosti obsahují prvky hry, tvořivosti. Škola uplatňuje individuální, skupinovou i hromadnou formu vzdělávání.

Do vzdělávání zařazujeme tělovýchovné chvíle a to kdykoliv v průběhu dne, nejčastěji v řízené společné činnosti a při pobytu venku. Individuální práce s dětmi je prováděna především s dětmi v ranních hodinách, poté i s dětmi, které mají povinné předškolní vzdělávání a je nutné procvičit některou dovednost pro vstup do ZŠ.

Škola také nabízí aktivity, které rozvíjejí nejen individuální schopnosti dítěte, ale zároveň učí děti mezi sebou spolupracovat ve skupině, děti se zapojují do her či činností, které podporují jejich

sociální dovednosti, týmovou práci a komunikaci. Také se soustředíme na podporu dětí ke zdravým stravovacím návykům a podporujeme zdravý životní styl.

Metody vzdělávání:

V mateřské škole se klade velký důraz na celkovou samostatnost dětí, schopnost vyjádřit svůj názor, umět požádat o pomoc, případně pomoci druhému, nebát se odmítnout nežádoucí projevy chování druhých, poradit si v běžných denních situacích a umět se rozhodnout. Vzdělávací program je individualizovaný, učitelka hledá optimální pedagogické cesty ke každému dítěti, snaží se **najít a vydvihnout jeho silné stránky a posílit či rozvinout slabší stránky**. Snahou je respektovat individuální potřeby dětí. Využívat především herních forem a metod práce jako například metody prožitkového a kooperativního učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení. Preferencí je učení na základě praktické zkušenosti, na základě přímých zážitků. Všechny aktivity jsou spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) poskytujeme podpůrná opatření, v případě 1. stupně podpůrného opatření poskytujeme dítěti přímou podporu, kdy vytváříme optimální vzdělávací podmínky - vhodně zvolené organizační formy a vzdělávací metody, které v maximálně možné míře dítěti vyhovují. Pokud toto však nestačí, zpracovává škola PLPP neboli Plán pedagogické podpory.

Na vypracování PLPP se podílí třídní učitelky, ke kterým dítě dochází, má písemnou podobu na předepsaném formuláři, obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Po zpracování PLPP si učitel dohodne schůzku se zákonnými zástupci dítěte, informuje zákonné zástupce o jeho vypracování a seznámí je s ním. PLPP se vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podprůrného opatření.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj.

údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Zodpovědné osoby:

Zodpovědnou osobou za zpracování PLPP a IVP je vedoucí učitelka, která spolupracuje s ředitelkou školy. Zároveň má škola možnost komunikovat s externí klinickou logopedkou Mgr. Hanou Jirsovou, která může navrhnout další postup na základě její odbornosti.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

V současné době jsou dvouleté děti přijímané do mateřské školy výjimečně a jsou zařazovány do věkově heterogenních tříd. Dětem jsou vytvářeny podmínky pro adaptaci ve spolupráci s rodinou, je jim umožněno používání pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí (plyšák, polštářek aj.), jsou jim předkládány pouze hračky bezpečné a věkově přiměřené, v rámci možností individuálně přizpůsobujeme denní režim.

Pro děti je volen takový výchovně vzdělávací přístup, který je založen na srozumitelnosti a jednoduchých pravidlech a řádu, na častém opakování činností, na pravidelném denním režimu, pravidelných rituálech, na střídání nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, hodně prostoru pro volné hry, prostor k odpočinku během dne.

Učitelky mateřské školy si v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků průběžně doplňují znalosti v oblasti vzdělávání dětí od dvou do tří let.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Podzim

Název integrovaného bloku	Podzim
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	V září nastupují do mateřské školy nové děti, které se musí vypořádat s novou situací - přijdou do neznámého prostředí mezi kolektiv dětí a paní učitelky. Naším cílem v tomto bloku je snažit se o to, abychom dětem usnadnili co nejvíce adaptaci na nové prostředí, začlenit je do skupiny, ve které budou nejen respektovány, ale zároveň se naučí i respektovat ostatní kamarády. Také děti povedeme k tomu, aby navázaly kamarádské vztahy. Dále umožníme dětem poznat bezprostřední okolí mateřské školy. S dětmi si přiměřeným způsobem vytvoříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, kterými se budeme řídit během celého školního roku. V rámci pravidel ve třídě si vysvětlíme poplach, zkusíme si poplachové cvičení. Společně budeme vytvářet pohodové prostředí ve třídě, vzájemně se naučíme spolupracovat, šetřit hračky a pomůcky. Také se naučíme pomáhat mladším kamarádům, zahrajeme si různé hry. U dětí budeme rozvíjet schopnost se přizpůsobit a získávat osobní samostatnost. Seznámíme se s pravidly bezpečného chování na školní zahradě a sportovním hřišti a s důležitostí fair play. Budeme si vyprávět o tom, co se dělo o prázdninách a co jsme prožili. Budeme si povídat o tématu dopravních prostředků, kterými cestujeme a o pravidlech, která se musí dodržovat. Nezapomeneme ani na téma dopravních prostředků, kterými cestujeme a o pravidlech, která se musí v dopravních prostředcích a na silnicích dodržovat. Seznámíme se s rozmanitostmi podzimní přírody a přírodninami. V neposlední řadě se zaměříme na zvyklosti a tradice naší společnosti, které s podzimním obdobím souvisí a seznámíme se se svátky, které slaví v jiných zemích. V každodenním cvičení budeme podporovat všestranný pohyb. Integrovaný blok posiluje především: radost z objevování, zkoumání, hledání a přiřazování, vnímání všemi smysly, probouzí zvědavost, zájem, prožitek, vede k vytváření hodnot, k pocitové sounáležitosti se světem, lidmi, společností, živou i

Název integrovaného bloku	Podzim
	neživou přírodou, orientaci v blízkém i vzdáleném okolí, navozuje nové citové vztahy s druhými dětmi i dospělými, podporuje rozvoj psychické i fyzické zdatnosti, poznatky o pohybových činnostech, samostatnost, rozvíjí komunikativní dovednosti, myšlení, hledání řešení, vytváří základy pro práci s informacemi.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Témata, která budou realizována v tomto bloku: Září ● pravidla navzájem; ● doprava; ● tvary kolem nás; Říjen ● podzimní plody; ● v lese a na poli; ● pouštění draka; ● stromy a květiny; Listopad ● barevný podzim; ● barvy; ● počasí; ● sv. Martin.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtíp a humor

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) chápat slovní vtip a humor utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) rozvoj a užívání všech smyslů	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči utvořit jednoduchý rým

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		popisat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	
	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	
	poznat napsané své jméno	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči utvořit jednoduchý rým vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) zorganizovat hru
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat chápat slovní vtip a humor
	uvědomění si vlastního těla	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy	
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtip a humor	
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	
	se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtip a humor
		poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rámcí svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtip a humor
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) získání relativní citové samostatnosti	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) poznat napsané své jméno zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	pracovat s hudebními nástroji	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	vnímat smysly	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	vnímat zvuky kolem sebe	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	rozvoj společenského i estetického vkusu	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	získání relativní citové samostatnosti	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
	má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se žijou a nežijou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	
	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	
	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)	
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole		
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		všímat si změn a dění v nejbližším okolí
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	rozvoj a užívání všech smyslů	
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	vytváření základů pro práci s informacemi	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předpokladů, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		Či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat spolupracovat s ostatními
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		sledovat očima zleva doprava
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) poznat napsané své jméno zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtip a humor
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat napsané své jméno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči utvořit jednoduchý rým vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) zorganizovat hru
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtip a humor
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) chápat slovní vtip a humor utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči utvořit jednoduchý rým vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat napsané své jméno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči utvořit jednoduchý rým vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) zorganizovat hru
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	zvládnout základy sebeobslužných činností, nácvik hygieny vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) poznat napsané své jméno zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj kooperativních dovedností	
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.		
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		(odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznaného přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
	získání relativní citové samostatnosti	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtip a humor
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno poznat napsané své jméno poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči utvořit jednoduchý rým vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) zorganizovat hru
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat slovní vtip a humor
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	
	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	
	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	
	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	
	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	
	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.) vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předpokladů, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	poznávání jiných kultur vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	
všímat si změn a dění v nejbližším okolí		
osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	
	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) zorganizovat hru zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	
	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	
	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	
	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	
	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	
	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	
	zorganizovat hru zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		Škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě rozvoj fyzické i psychické zdatnosti vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	zachovávat správné držení těla	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.1.2 Zima

Název integrovaného bloku	Zima
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Dětem chceme v tomto integrovaném bloku přiblížit krásu předvánočních a vánočních svátků, aktivně spoluprožívat a procíťovat zvyky, obyčeje a oslavy. Vánoční atmosféru podpoříme zpěvem koled, připravíme vánoční besídku pro rodiče. Dětem přiblížíme charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny počasí. Při poznávání a pozorování vlastností zimního počasí, sněhu a ledu, budeme rozvíjet a používat všechny smysly. Prostřednictvím nejen zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých. Zaměříme se také na části lidského těla, zaměříme se na prevenci, vitamíny a zdravou výživu. S dětmi se budeme také věnovat barevné symbolice sběrných odpadních nádob, budeme diskutovat o nutnosti třídění odpadu, společně budeme odpad třídit. Pochopíme, že člověk může přírodě nejen pomáhat, ale i škodit a uvědomíme si, jak je důležité pečovat o své okolí a prostředí, v němž žijeme. V dětech budeme probouzet estetické dovednosti - výtvarné, hudební i dramatické. V tomto bloku také přiblížíme dětem charakteristické znaky zimy, vlastnosti sněhu a ledu, změny počasí. Při poznávání a pozorování vlastností zimního počasí, sněhu a ledu, budeme rozvíjet a používat

Název integrovaného bloku	Zima
	všechny smysly. Prostřednictvím nejen zimních sportů povedeme děti k poznání, že pohyb je důležitý pro naše zdraví, ale že je nutné zároveň dbát na bezpečnost svou i druhých.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	V tomto bloku se zaměříme na následující témata Prosinec ● advent; ● Vánoce; ● Mikuláš; Leden ● zvířata a ptáci v zimě; ● zimní sporty; ● recyklace; ● Tři králové; Únor ● lidské tělo; ● zdraví; ● ovoce a zelenina; ● vesmír.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)		
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	rozhodovat o svých činnostech
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije		jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spolupracovat s ostatními odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje;	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj kooperativních dovedností seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	spolupracovat s ostatními dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	spolupracovat s ostatními odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná spolupracovat s ostatními
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) zachovávat správné držení těla

6.1.3 Jaro

Název integrovaného bloku	Jaro
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku se s dětmi rozloučíme se zimou a budeme pozorovat probíhající změny v přírodě. Zároveň si uvědomíme, že je potřebné se o přírodu starat, aby byla co nejkrásnější. Chceme vzbudit u dětí zájem o knihy a to nejen denním čtením pohádek, ale také besedou o knize, popř. návštěvou knihovny. S dětmi si budeme vyrábět různé masky, které vyústí v masopustní přehlídku. Příchod jara je neodmyslitelně spojen s lidovými tradicemi, velikonočními svátky, pletením pomlázky, barvením a malováním vajíčků aj. Seznámíme děti s tradicemi velikonočních svátků. Na jaře všechno kvete a pučí a rodí se mláďátka, o kterých si s budeme povídat. U svátku maminek budeme prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny a k sobě navzájem. Pomocí říkadla pro maminky procvičíme a zdokonalíme výslovnost a kultivovaný projev. S rodiči společně oslavíme Čarodějnice. Seznámíme děti také se složky integrovaného záchranného systému (policie, hasiči, sanitka), navštívíme hasičskou stanici a vysvětlíme si základy první pomoci. Do školky si pozveme pány policisty,

Název integrovaného bloku	Jaro
	kteří nám budou vyprávět o bezpečnosti a pomůžou nám zjistit, jak reagovat v případě oslovení cizími lidmi.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	V tomto bloku se zaměříme na následující témata: Březen ● kniha je můj kamarád; ● masopust; ● pohádky; Duben ● Velikonoce; ● zvířata a jejich mláďata; ● čarodějnice; ● vítání jara; Květen ● rodina; ● povolání; ● národnosti; ● maminka; ● IZS.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	domluvit se slovy i gesty, improvizovat těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj schopnosti sebeovládání	domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	všimnout si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. spolupracovat s ostatními
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.1.4 Léto

Název integrovaného bloku	Léto
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku se schylujeme k cíli výchovného a vzdělávacího působení na děti. Blíží se léto, čas prázdnin a dovolených, proto si představujeme zajímavá místa, kam můžeme vyrazit na dovolenou. Za pomoci glóbusu a map budeme cestovat prstem po mapě, hledáme s lupou zajímavá místa, kam chceme vyrazit. Letní období nám umožní veškerou činnost přenášet do přírody, a tak budeme mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Prožijeme spolu dovádění na akci s rodiči, kdy se rozloučíme

Název integrovaného bloku	Léto
	s předškoláky a přivítáme jejich nástupce. Poskytneme dětem prostor pro vytváření vlastních spontánních nápadů.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	V tomto bloku se zaměříme na následující témata: Červen • voda; • prázdniny; • ekosystémy.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	rozhodovat o svých činnostech
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	získání relativní citové samostatnosti	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	rozhodovat o svých činnostech nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Za zpracování třídního vzdělávacího programu jsou odpovědné učitelky na třídách v mateřské škole. Každý třídní vzdělávací program obsahuje název bloku a podtématu, kterého se vzdělávání bude týkat, které vytváříme a rozvádíme v průběhu vzdělávání dětí.

Před samotným zpracováním třídního vzdělávacího programu berou učitelky v potaz následující:

- pro jakou věkovou kategorii budou plán připravovat;
- zda budou ve třídě děti s SVP;
- osobní zvláštnosti dětí;
- zdravotní stav dětí;

V rámci třídního vzdělávacího programu si učitelky rozpracovávají tematické okruhy do dílčích tematických částí a podtémat, konkrétní činnosti a příležitosti, ve kterých jsou uvedené nabídky herních a didakticky zaměřených intelektových a praktických činností k tématu s ohledem na věkové rozložení dětí.

6.3 Dílčí projekty a programy

Vzdělávací nabídka je doplněna o oslavy narozenin dětí, oslavy Vánoc, zimní karneval, oslavy Dne maminek, Dne dětí, rozloučení s předškoláky atd. Těmito aktivitami usilujeme o vytváření školních tradic, kterými posilujeme vzájemné vztahy i vztah MŠ s širší veřejností.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Soulad TVP s RVP	Ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, doplňkového programu školy, spoluúčast rodičů	kontrola TVP, kontrola třídních knih	čtvrtletně	ředitelka školy
Plnění cílů ŠVP	Ověřit dodržování vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce	Hospitace	dle plánu, tzn. 2x za rok	všechny učitelky, ředitelka školy
Zpracování a realizace obsahu vzdělávání	vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci vzdělávacího obsahu, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku	spolupráce, konzultace a kontrola při zpracování TVP, vzájemné hospitace	průběžně dle potřeby	učitelky ve třídě
Práce učitelů	zhodnotit práci učitelů ve vztahu k naplnění cílů RVP PV, vzdělávat učitele v rámci DVPP	hospitace, rozbor hospitačních archů, plnění plánu DVPP, autoevaluace	dle plánu, pololetně	všechny učitelky
Vzdělávací výsledky	Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP	evaluace integrovaných bloků, individualizace, systematické sledování dětí, pedagogická diagnostika, pedagogické rady	průběžně	všechny učitelky
Kvalita věcných podmínek ke vzdělávání	zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP, vybavení tříd – dětský nábytek pomůcky, hračky, zahrada + zahradní náčiní	ověřování materiálního vybavení školy	průběžně, 1x ročně	ředitel školy, učitelky na třídách
Kvalita podmínek ke vzdělávání dětí s podpůrným opatřením	vypracovat PLPP, popř. IVP dle potřeby	Vyhodnocení PLPP, IVP	po 3 měsících vyhodnocení	učitelky na třídě, pracovník ŠPP